

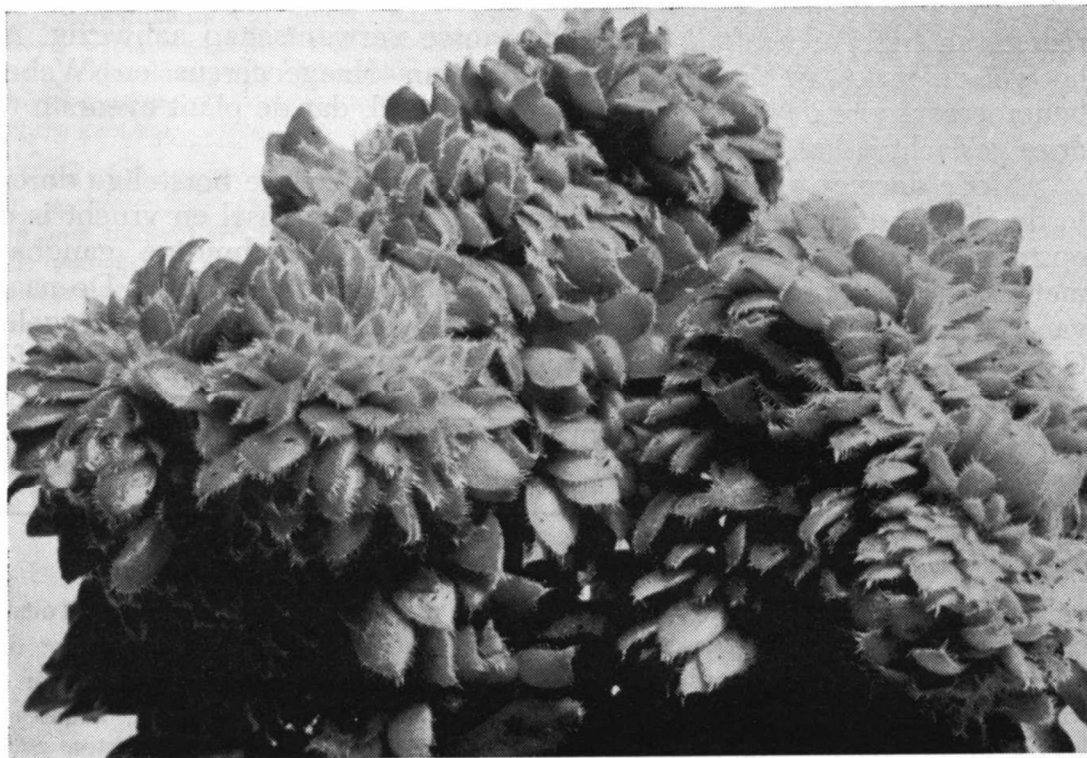
Interessante groeivormen bij vetplanten

V.

Aeonium tabulaeforme cv. 'cristatum'

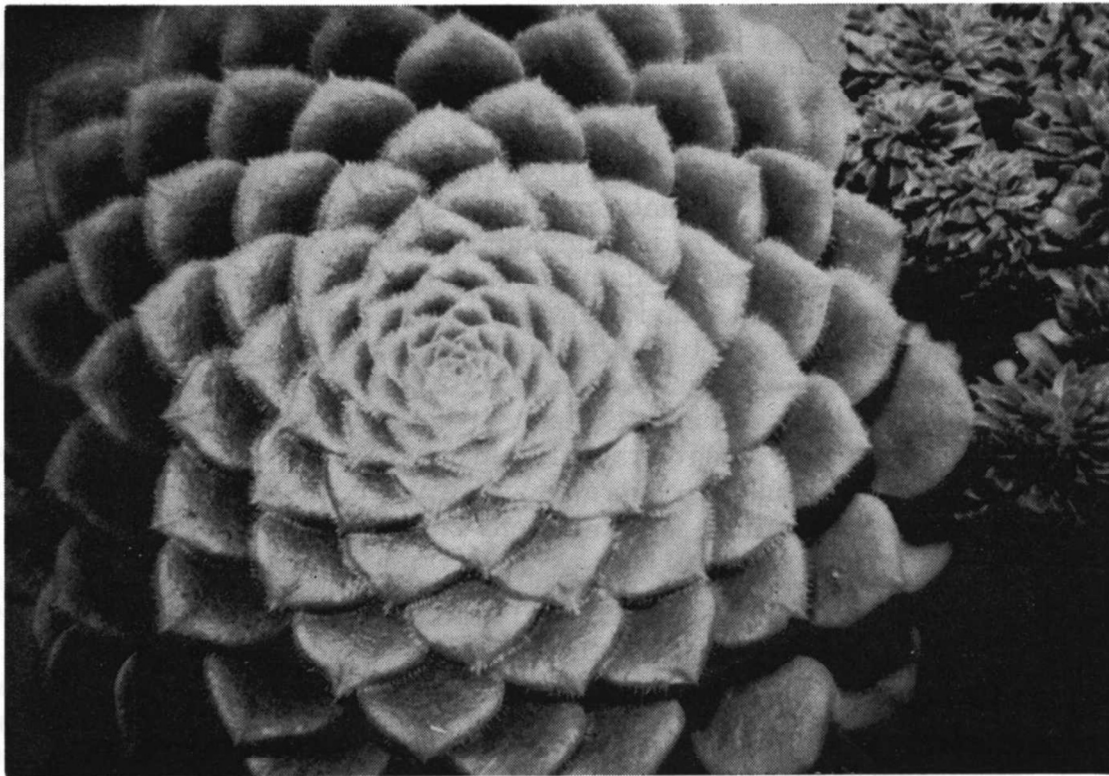
In 1699 was reeds in de tuinen van Hampton Court ten Westen van Londen een plant aanwezig, afkomstig van het Canarische eiland Teneriffa, die in habitus enige overeenkomst vertoonde met de reeds vele eeuwen bekende *Sempervivums*. Het bleek dat HAWORTH reeds in 1696 deze plant, op grond van de grote vlakke, schotel- of tafelvormige rozetten als *Sempervivum tabulaeforme* beschreven had.

Omstreeks 1840 werd deze plant door WEBB en BERTHELOT in het door deze botanici opgestelde geslacht *Aeonium* ondergebracht, onder welke naam zij thans, bij ieder die zich voor succulenten interesseert, genoegzaam bekend kan worden geacht. Ongetwijfeld kan men de *Aeoniums* taxonomisch tot de moeilijke geslachten rekenen, gezien de vele overgangsvormen en hybriden die bekend (geworden) zijn, zelfs van de natuurlijke groeiplaatsen.

AEONIUM TABULAEFORME CV. 'CRISTATUM'

foto: De Klark

AEONIUM TABULAEFORME (Haw.) Webb. et Berth.

foto: de Klark.

Wie echter *Aeonium tabulaeforme* eenmaal gezien heeft, kan deze soort door haar afwijkende habitus gemakkelijk van alle andere Aeoniums onderscheiden.

Een gave rozet van deze plant is een lust voor het oog, vooral als wij de even doelmatige als fraaie wijze, waarop de bladeren elkaar dakpansgewijs bedekken, eens nader bekijken. Vanuit het hart van de plant vormen de bladeren als het ware spiralen die naar de buitenzijde van de rozet steeds groter worden en waarvan ieder blad steeds precies in het midden tussen twee lager geplaatste bladeren staat. Op de natuurlijke groeiplaatsen n.l. de zeer steile noordelijke hellingen, van door het water uitgesleten kusten en ravijnen (de z.g. barranco's) groeit *Aeonium tabulaeforme* in rotsspleten, met de soms tot wel 50 cm groot wordende rozetten verticaal tegen de rotswand gedrukt.

Ook in cultuur behoudt zij deze eigenschappen. Laat men deze plant ongestoord groeien dan staan de rozetten nooit horizontaal, maar altijd iets schuin omhoog gericht. In cultuur blijven zij aanmerkelijk kleiner, ongeveer 25 cm in doorsnee. De bladeren zijn mooi grasgroen spatelvormig en aan de randen sterk gewimperd.

Aeonium tabulaeforme is monocarp, d.w.z. de plant draagt maar eenmaal vrucht, zodat zij dan ook na de bloei afsterft. Na 2—5 jaar is de plant meestal bloeibaar en de fraaie stamloze rozet begint zich dan geleidelijk te verlengen en op te lossen in de bloemstengel die bij sommige planten wel 50-60 cm hoog wordt. De bloeiwijze wordt gevormd door een losse, sterk ver-

takte tros, getooid met zwavelgele stervormige bloemen, die zelffertil schijnen te zijn.

Aeonium tabulaeforme moet dus vermenigvuldigd worden door zaaien, wat voor massacultuur dan ook de aangewezen weg is. Voor de liefhebber die meestal maar enkele exemplaren kweekt, is er nog een andere, gemakkelijke methode om in het bezit van deze fraaie plant te blijven. Er bestaat n.l. van deze soort een cristaatvorm die regelmatig tussen haar kammen normale stekken produceert, die afgenomen kunnen worden en verder gekweekt, het aanzien geven aan de normale vorm. Wordt bij de meeste monstruositeiten een dergelijk atavisme niet bepaald met gejuich begroet, omdat dit in vele gevallen het einde van de ongeschonden vorm der abnormaliteit betekent, bij deze plant zien wij graag de normale kopjes komen, want indien zij tijdig worden weggenomen laten zij geen enkel spoor van beschadiging aan de cristaatvorm na. Persoonlijk prefereren wij trouwens meer de normale vorm, maar hiermee zullen velen, die juist belangstelling hebben voor het abnormale, het niet eens zijn.

Zowel *Aeonium tabulaeforme* als haar cristaatvorm moeten in de zomer tegen al te felle zonnestralen beschermd worden, tenzij ze buiten gekweekt worden. In de volle zon, vooral onder glas, verliezen de planten hun grasgroene kleur en verbleken min of meer tot geelachtig groen. Middenzomer is feitelijk de rustperiode maar vooral in de nazomer, wanneer de groei weer intreedt, moet volop water gegeven worden. De groei en bloeiperiode valt meestal in de winter, maar toch dient dan, vooral als de planten betrekkelijk koel overwinterd worden, de nodige voorzichtigheid met gieten in acht genomen te worden. Vocht tussen de dichtopeenstaande vrij zachte bladeren, geeft spoedig aanleiding tot rotting. Als grondsoort kan bladgrond, vermengd met scherp zand, gebruikt worden.

Met onder andere *Aeonium canariense*, *A. glandulosum* en *A. subplanum*, behoort *Aeonium tabulaeforme* en haar cristaatvorm tot de Sektie I: **C a n a r i e n s i a**.

HET ZAAIEN VAN MAM. WRIGHTII EN TOUM. PAPYRACANTHA

Broeder Aquilas schrijft ons :

Tot mijn zeer grote verwondering las ik in het artikeltje van de heer B. M. Schomper over de grote moeilijkheden bij het zaaien van enkele „Nieuw-Mexikanen”.

Op 26 mei 1960 kreeg ik van Hans Bonefaas 10 zaden van *Toumeyia papyracantha*. Op 28 mei d.o.v. 103 zaden van *Mammillaria wrightii*. (Dr. Hilberath).

Beide soorten werden medio juni, met andere zaden uit New-Mexico — eveneens afkomstig van Dr. Hilberath — op de gebruikelijke wijze gezaaid.

De zaden werden niet ontsmet. Grondmengsel : bladgrond met rivierzand. Over de bovenlaag werd als „ontsmetter” Bras-

sicol-super verstoven. Er werd geen bodemverwarming gebruikt.

Resultaat :

- a. zeven plantjes *T. papyracantha*.
Drie plantjes werden na een week op *Peireskiopsis velutina* geënt. Deze hebben reeds enkele zijscheuten gemaakt. De andere vier staan nog op eigen wortel en zijn uiteraard ook nog veel kleiner.
- b. 87 *Mammillaria wrightii*.
Drie plantjes geënt op *Peireskiopsis* zijn momenteel reeds 2½ cm groot.

Er moet blijkbaar een grote dosis geluk bij het zaaien meespelen.